

Kontrasztok Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Székhely
7627 Pécs, Engel János u. 11-15.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kulcskompetencia

*Projekt az Alapfokú Művészetoktatási Intézmények számára
Szolfézs tanszak
(7-8-9-10. életrév)*

A BAROKK KOR ÉS A BAROKK TÁNCOK

A projekt szerzője: Molnár Anikó

PROJEKTLÉÍRÁS

Kiemelt téma	A barokk kor és a barokk táncok sokszínűsége
Időtartam	Csoportonként négy hét, négy tanóra, heti egy óra + 1 bemutató a koncerten.
Órakeret	4 tanóra és 4 hét folyamatos tanórán kívüli tevékenység és a bemutatás.
Évfolyam	Hangszeres előkészítő és első évfolyam
Cél	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A barokk kor kultúrájának, szokásainak, életmódjának, ízlésvilágának megismerése. ▪ A csoportokon belüli munkaszervezés fejlesztése, a közösen végzett munka örömeinek erősítése. ▪ Öntevékeny és kiscsoportos munkájuk során fejlődjön szervezőképességük, írásbeli és szóbeli kifejezőképességük.
Értékek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alakuljon ki benne a művészeti korok, s ezen belül a barokk zene iránti fogékonyság, a barokk táncok, darabok megismerésén keresztül. ▪ Közös zenélés során kialakuló esztétikai élmény átélése. ▪ Közös végzett munka örömeinek erősítése. ▪ Hagyományok megőrzése.
Ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tapasztalatszerzés a barokk korról. ▪ Barokk tánctípusok jellemzői és lépései. ▪ Barokk öltözködés-, és viselkedéskultúra megismerése. ▪ Barokk táncok megtanulása, átélt éneklése. ▪ Bővüljenek ismereteik az információszerzésről, a megismerési módszerekről, a tanulási technikákról. ▪ Helyes intonálás, ritmusérzék.

Attitűdök	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hajlandóság az esztétikai érzék fejlesztésére. ▪ Igény kialakítása régebbi zenetörténeti korok megismerésére. ▪ Tanulás iránti motiváció. ▪ Felelősség. ▪ Kíváncsiság. ▪ IKT eszközök kritikus és megfontolt használata.
Készségek, képességek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyes intonálás, memorizálás, ritmuskészség, jelértés, laprólolvasás, előadással összefüggő készségek. ▪ Különböző típusú szövegek megértése, felhasználása, információk keresése, összegyűjtése és feldolgozása, segédeszközök használata, szóbeli és írásbeli kommunikáció. ▪ Kreativitás, kitartás. ▪ Önálló feladatvégzés és csoportmunka, együttműködés. ▪ Nyitottság, megértés a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt.
Kiemelt fejlesztési területek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ esztétikai-művészeti kompetencia ▪ szociális kompetencia ▪ anyanyelvi kommunikáció, szövegértés kompetencia ▪ kezdeményezőképeség ▪ hatékony, önálló tanulás
Partnerek	Szaktanárok, szülők, családtagok, zeneiskola igazgatója, szükség esetén az iskola technikai dolgozói, művészek, művészeti együttesek.
Javaslatok az előkészítő szakasz munkájához	<p>A pedagógusnak össze kell gyűjteni a szóba jöhető forrásanyagot a gyerekek számára, esetlegesen átírni az ő megértési szintjüknek megfelelően. Jó, ha a gyerekek már jártasak a különböző kooperatív munkaformákban. Mivel itt hosszán kell a csoportoknak együttműködniük, ezért a tervezett csoportalakítás ajánlott, vagy a szimpátiacsoport.</p> <p>Projektindító tevékenységként gyűjtsük össze a gyerekek kérdéseit, mert így a projektben megjelenhet a gyerekek egyéni kíváncsisága, érdeklődése is. Ez befolyásolhatja a gyerekek motivációját. A felkészülés során szükség van a</p>

	<p>pedagógusok segítő, támogató tevékenységére. Nagyon fontos, hogy a választható tevékenységek kínálata mellett a projekt vezetője nyitott legyen a gyerekektől érkező egyéb ötletekre is. Szülőket tájékoztatni, esetleges segítségkérés a gyerekek otthoni és iskolai munkájához.</p>
Konkrét lépések	<p>A tanár előkészítő feladatai közé tartozik a hangzó és képi anyagok gyűjtése, szövegek átdolgozása. Az öt órából 4 órát tesz ki a felkészülés. A tanár az első órán ismertesse, mi fog történni az elkövetkező órákon. Készülhet projektnapló, de szóbeli értékelés minden befejezett munka után legyen. A projekt egy végső záró bemutatóval fejeződik be. Teremtsünk lehetőséget egy szóbeli, közös értékelésre.</p>
Felhasználható források	<p>Kovács Gábor: <i>Barokk táncok</i> Garabonciás Alapítvány Budapest, 1999 Domanovszky Endre: <i>Korok ruhái</i> Corvina kiadó Budapest, 1979 G. Nagy László: <i>Öltözékek és hajviseletek</i> Liliium Aurum kiadó Budapest, 2002 Kagan, Spencer: <i>Kooperatív tanulás</i> Önkonet Budapest, 2001 M. Nádasi Mária: <i>Projektoktatás</i> Gondolat kiadói Kft. Budapest, 2003 Artner Tivadar: <i>A barokk művészete</i> Budapest, Móra, 1968 Ember Ildikó: <i>Zene a festészetben : A zene mint szimbólum az európai reneszánsz és barokk festészetben</i> Budapest, Corvina, 1984 Angyal Endre: <i>A reneszánsz és a barokk Kelet-Európában</i> Budapest, Gondolat Képzőműv. Alap., 1961</p>

Tevékenységek		Módszerek, munkaformák	Feltételek, eszközök	Időterv
Tanári	Tanulói			
1. óra – Csoportalakítás, barokk kor ismertetés, első tánc tanulása				
A, Diavetítés zenei aláfestéssel: Időutazás a barokkba		Frontális – ismeretközlés	Laptop, projektor Vetítendő anyag ¹ Zenei anyag ² , lejátszó	5 perc
B, Különböző képek barokk témában, annyi példányban, ahány csoportot szeretnénk. Szétvágja a képeket megfelelő számú darabra.	Mindenki elvesz egy darabot. Körben járnak a teremben, elcserélik valakivel. Akinél még az eredeti példány van, feltartott kézzel jelzi igényét a cserére. Azok alkotnak egy csapatot, akinél ugyanannak a képnek a darabjai vannak. Helyet foglalnak, a lap közepére felragasztják a kész képet, megnevezzük, aláírják.	Csoportalakítás - Embermozaik	Annyi barokk kép, ahány csoport lesz. ³ Olló, ragasztó Nagyobb lap Tollak, színes lapok	10 perc

¹ hu.wikipedia.org, barokktanc.lap.hu, pecs.hu, sulinet.hu, rentit.hu, creideiki.sfblogs.net, teachers.greenville.k12., visitingdc.com, french-touch-art.com, essential-architecture.com, belfoldiszallasok.hu
nemzetimuemlek.hu, www.proinfo.hu

² Vivaldi: Concerto for Flute op. 10/3.

³ Ember Ildikó: *Zene a festészetben : A zene mint szimbólum az európai reneszánsz és barokk festészetben* Budapest, Corvina, 1984

C, Csoportalakító lap kiosztása, miközben a barokk képet ragasztják, írják.	Kitöltik a nevükkel a megfelelő ábrát, és közösen kitalálnak egy csoportnevet.	Csoportmegbeszélés	Lap csoportokról, tollak	
D, Különböző, énekkel előadott táncokat hallgatunk, választás, melyiket tanuljuk. Dal összerakása ritmus-, dallamfelismerés alapján.	A táncok meghallgatása után kiválasztjuk, melyiket fogjuk megtanulni. Annak a darabjait megkapják, hátoldalán pár ütem dallammal/ritmussal, és diktálás alapján felismerve sorba rendezik, felragasztják a lapukra.	Zenehallgatás együtt <i>Kooperatív munka Felismerés</i>	Hanganyagok a dalokról ⁴ , lejátszó eszköz Kották darabjai	5 perc
E, Felragasztás után hallás után soronként tanítjuk meg a dalt.	A dal elsajátítása után a lapjukra főcímként tetszés szerinti technikával felírják, hogy BAROKK.	Hallás utáni daltanulás <i>Kooperatív munka – alkotás</i>	Színes ceruza, filctoll, festék, zsírkréta tetszés szerint	15 perc
F, A tanár ismerteti, milyen korszakot fognak feldolgozni a következő egy hónapban, asztalonként ad egy színes papírcsíkot és egy idősablon.	Figyelnek a tanárra. Az időcsíkot is elhelyezik a lapon, bejelölik rajta a mostani évet, a születési évüket, és a barokk korszakot.	Frontális – ismeretközlés <i>Kooperatív csoportmunka</i>	Időmérő-csík sablonnal Ceruza Ragasztó	5 perc

⁴ www.sulinet.hu/pilletanc/docs/pille1.html

G, Összefoglalás. Vélemények meghallgatása, lejegyzése. Jelenléti ív aláírása.	Tablók bemutatása Vélemény az óráról. Arckifejezés választás, színezés.	Csoportmegbeszélés Bemutató	Vélemény-, hangulatlapok. Jelenléti ív	5 perc
---	--	--------------------------------	--	--------

2. óra – Dal feldolgozása, barokk kor megismerése, második tánc tanulása

A, Dal meghallgatása, gyakoroltatása.	Ismételten meghallgatják a múlt órán választott táncot. Elénekeljük, gyakoroljuk a dalt. Bevonjuk a ritmushangszereket is.	Közös éneklés ritmuskísérettel	Hanganyag a dalról Lejátszó eszköz Ritmus- Hangszerek	10 perc
B, Diavetítés zenei aláfestéssel: A barokk kor		Frontális – ismeretközlés	Laptop, projektor Vetítendő anyag ⁵	10 perc
C, Kérdőívek kiosztása Diavetítés újbóli lejátszása, segítségadás Helyes válaszok megbeszélése	Csoportos munkában, felváltva írva kitöltik a vetítéssel kapcsolatos kérdőíveket. Javítás után lefordítják a lapot, és vetélkednek a csoportok pluszpontért.	<i>Kooperatív csoportmunka</i> Vetélkedés	Kérdőívek, toll, ceruza	10 perc

⁵ hu.wikipedia.org, muvesz-vilag.hu, filharmoniabp.hu, belfoldiszallasok.hu, pecs.hu, lant.hu, tabulatura.hu, commons.wikimedia.org
www.lakberinfo.hu, laszlogaleria.hu, budaikrisztina.hu, geographic.hu, uniospenz.hu, inesechev.wordpress.com, szentimre.hu, mek.niif.hu
youtube.com

D, Második dal kiválasztása, összerakása, megtanulása	Meghallgatják, és kiválasztják a második előadandó darabot. Mindenkinek van négy érméje, azzal veszi meg a számára tetsző darabokat, a legtöbbet kapott lesz a nyertes.	Zenehallgatás <i>Költs el egy Húszast!</i> Daltanulás	Érmék vagy helyettük post-itek és a táblán a dalok címei	10 perc
E, Összefoglalás. Vélemények meghallgatása, lejegyzése. Jelenléti ív aláírása.	Vélemény az óráról. Arckifejezés választás, színezés.	Csoportmegbeszélés Bemutató	Vélemény-, hangulatlapok Jelenléti ív	5 perc

3. óra – Öltözködés, viselkedés

A, Dal gyakoroltatása.	Elénekeljük, gyakoroljuk a dalokat a ritmushangszerekkel együtt.	Közös éneklés ritmuskíséréssel	Hanganyag a dalról Lejátszó eszköz Ritmus- Hangszerek	10 perc
-------------------------------	--	--------------------------------	--	---------

B, Ráhangelődés: Ruházkodás összegyűjtése napjainkban.	Kis csoportos munkában összegyűjtik, milyen ruhákat hordanak a nők, férfiak, illetve milyen ékszereket, kiegészítőket viselünk a XXI. században.	Kooperatív csoportmunka	Lapok, tollak	10 perc
C, Diavetítés zenei aláfestéssel: Öltözködés		Frontális – ismeretközlés	Laptop, projektor Vetítendő anyag ⁶	10 perc
D, Kérdőívek kiosztása. Diavetítés újbóli lejátszása, segítségadás. Helyes válaszok megbeszélése.	Csoportos munkában, felváltva írva kitöltik a vetítéssel kapcsolatos kérdőíveket.	Kooperatív csoportmunka	Kérdőívek, toll, ceruza	10 perc
E, Összefoglalás. Vélemények meghallgatása, lejegyzése. Jelenléti ív aláíratása.	Vélemény az óráról. Arckifejezés választás, színezés.	Csoportmegbeszélés Bemutató	Vélemény-, hangulatlapok Jelenléti ív	5 perc

⁶ commons.wikimedia.org, concertotata.hu, A barokk, Domanovszky Endre: Korok ruhái Corvina kiadó Budapest, 1979
youtube.com

4. óra – Táncok				
A, Kérdést tesz fel: mikor, miért, milyen célból hallgatunk zenét?	Gyerekek körben ülve, sorban elmondják, ki miért, mikor hallgat zenét.	Ötletbörze		5 perc
B, Szókirakó.	Minél több különböző szó kirakása a BAROKK TÁNCOK betűiből.	Kooperatív munkaszókirakó	Betűkártyák, lapok, tollak	10 perc
C, Különböző táncok meghallgatása, fontosabb ismérvek megbeszélése.		Zenehallgatás	Zenei anyag ⁷ Lejátszó eszköz	7 perc
D, Tánclépések bemutatása.	Tánclépésekkel ismerkedés, koreográfia kitalálása. Bemutatás zenére.	<i>Kreativitás, mozgáskoordináció</i> Előadás, bemutató	Zenei anyag Lejátszó eszköz	10 perc
E, Összefoglalás bemutatás Egyenrangú félként ül ő is a körben. Vélemények meghallgatása.	Bemutatják a barokk dalokat, lehet hívni szülőket, iskolatársakat. Majd körben ülnek, beszélgetés:	Közös ének és beszélgetés		8 perc

⁷ youtube.com

	<p>Mi az, amit megtudtál? Mire vagy képes, amire korábban nem voltál? Mi tetszett a legjobban a projektben? Mi tetszett a legjobban a saját munkádban? Mit változtatnál?</p>			
<p>F, A tanár értékeli és zárja a projektet. Jelenléti ív aláírása.</p>	<p>A gyerekek meghallgatják a pedagógus értékelését. Vélemény az óráról. Arckifejezés választás, színezés.</p>	Beszélgetőkör	Vélemény-, hangulatlapok Jelenléti ív	5 perc